

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์
สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท
มหาวิทยาลัยมหิดล
ปีการศึกษา 2546

**Abstracts of Dissertation and Theses
Institute of Language and Culture for Rural Development
Mahidol University
Academic Year 2003**

ในปีการศึกษา 2546 มีผู้สำเร็จการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาจากสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 66 คน ทั้งนี้ เป็นบัณฑิตในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ จำนวน 2 คน หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ จำนวน 17 คน หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา จำนวน 20 คน หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา จำนวน 14 คน และหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาชนบทศึกษา จำนวน 13 คน

ในทึนี้ ขอนำเสนอบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต 1 เรื่อง และบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต 9 เรื่อง ดังนี้

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์
หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์
Abstract of Ph.D. Dissertation in Linguistics

หัวข้อวิทยานิพนธ์

TITLE

ชื่อผู้เขียน

AUTHOR

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

CHAIRPERSON OF

THE SUPERVISORY COMMITTEE

การจัดกลุ่มภาษาพวนในประเทศไทย: ศึกษาจากระบบเสียงวรรณยุกต์

A LANGUAGE CLASSIFICATION OF PHUAN IN

THAILAND: A STUDY OF THE TONE SYSTEM

พรเพ็ญ ตันประเสริฐ

PORNPEN TANPRASEART

สมทรง บุรุษพัฒน์, Ph.D.

SOMSONGE BURUSPHAT, Ph.D.

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบความแตกต่างของระบบเสียงวรรณยุกต์และลักษณะวรรณยุกต์ของภาษาถิ่นพวนในประเทศไทย และนำผลที่ได้มาใช้เป็นเกณฑ์ในการจัดกลุ่มและทำแผนที่ภาษาถิ่นพวน การศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดจุดเก็บข้อมูลภาษาถิ่นพวนที่พูดกระจายอยู่ทางภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลางของประเทศไทย รวม 33 หมู่บ้าน (19 จังหวัด) เก็บข้อมูลจากผู้ออกภาษา หมู่บ้านละ 1 คน รวม 33 คน โดยใช้ตารางคำทดสอบเสียงวรรณยุกต์ของ วิลเลียม เจ. เกดเนีย แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยเครื่องมือและการฟังเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์คือโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป WINCECIL MICROSOFT EXCEL

ผลการวิเคราะห์พบว่า ภาษาถิ่นพวนในประเทศไทยมีจำนวนหน่วยเสียงวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียง และ 6 หน่วยเสียงมีระบบเสียงวรรณยุกต์และลักษณะวรรณยุกต์ที่แตกต่างกัน 8 แบบ สามารถจัดกลุ่มภาษาถิ่นพวน จากการรวมตัวและการแตกตัวของวรรณยุกต์ในช่อง A และ C ได้ 5 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 A1234, C1-234 ได้แก่ ระบบเสียงวรรณยุกต์และลักษณะวรรณยุกต์แบบที่ 1 กลุ่มที่ 2 A1234, C123-4 ได้แก่ ระบบเสียงวรรณยุกต์และลักษณะวรรณยุกต์แบบที่ 2 กลุ่มที่ 3 A1-234, C1234 ได้แก่ระบบเสียงวรรณยุกต์และลักษณะวรรณยุกต์แบบที่ 3 และ 4 AC 1-234, ได้แก่ระบบเสียงวรรณยุกต์และลักษณะวรรณยุกต์แบบที่ 4,5 และ 6 กลุ่มที่ 5 A1-123 C 123-4 ได้แก่ระบบเสียงวรรณยุกต์และลักษณะวรรณยุกต์แบบที่ 7 และ 8

ภาษาถิ่นพวนกลุ่มที่ 4 มีการพูดกระจายมากที่สุด คือพูดกระจายอยู่บริเวณภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลางของประเทศไทย

Abstract

The objectives of this investigation were to analyze and compare the difference in tone systems and tonal features of Phuan in Thailand, and to utilize the study results as a criterion to classify the language and to draw up the geographical linguistic maps of the Phuan language in Thailand. The data were collected from 33 Phuan villages in 19 provinces scattered in the central, northern and northeastern regions of the country. A total number of 33 language informants with one representative from one village involved in this research. The tone boxes devised by William J. Gedney (1972) were employed for the investigation of tone split. Both instrumental and auditory judgments were used to analyze the data in addition to WINCECIL version 2.2 and Microsoft Excel.

The research findings revealed that there were 5 and 6 tonemes in the Thai Phuan dialects with 8 patterns of tone system and tonal features. The dialects could be classified into 5 groups according to the split and coalescence of tones in columns A and C. The first group, A 1234 and C 1-234, was classified as the first pattern of tone system and tonal features. The second group, A 1234 and C 123-4, was classified as the second pattern of tone system and tonal features. The third group, A 1-234 and C 1234, was classified as the third pattern of tone system and tonal features. The fourth group, AC 1-234, was classified as the fourth, fifth and sixth pattern of tone system and tonal features. The fifth group, A 1-234 and C 123-4 was classified as the seventh and eighth pattern of tone systems and tonal features.

It was found that the fourth group was the most prevalent, scattered all over the three regions of the country.

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์
Abstracts of Master's Theses in Linguistics

หัวข้อวิทยานิพนธ์

THESIS TITLE

ชื่อผู้เขียน

AUTHOR

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

CHAIRPERSON OF THE

SUPERVISORY COMMITTEE

การวิเคราะห์สัมพันธสารในบทเพลงเล่าเรื่องของ จรัล มโนเพ็ชร

A DISCOURSE ANALYSIS OF NARRATIVE SONGS OF
JARAN MONOPETCH

กฤษณา อรรถปัญญานิช

KRITSANA ATHAPANYAWANIT

สมทรง บุญพัฒน์, Ph.D.

SOMSONGE BURUSPHAT, Ph.D.

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เรื่อง “การวิเคราะห์สัมพันธสารในบทเพลงเล่าเรื่องของ จรัล มโนเพ็ชร” นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างภาษาในระดับสัมพันธสาร และกลวิธีการเชื่อมโยงความในบทเพลงเล่าเรื่องของ จรัล มโนเพ็ชร โดยศึกษาจากบทเพลงเล่าเรื่องซึ่งประพันธ์ โดยจรัล มโนเพ็ชร รวมทั้งสิ้น 28 เพลง ซึ่งประกอบไปด้วยเพลงไทยสากล 5 เพลง และเพลงไทยถิ่นเหนือ (คำเมือง) 23 เพลง วิเคราะห์โครงสร้างทางสัมพันธสารในเนื้อเพลงเล่าเรื่องโดยใช้หลักในการศึกษาไวยากรณ์ในระดับสัมพันธสารของ โรเบิร์ต อี. ลองเอเกอร์ และวิเคราะห์กลวิธีการเชื่อมโยงความโดยใช้หลักในการศึกษากลวิธี การเชื่อมโยงความในภาษาอังกฤษของ เอ็ม. เอ. เค. สลลิลเคย์ และริเคยา ฮาซัน

ผลการศึกษาพบว่า โครงสร้างภาษาในระดับสัมพันธสารในบทเพลงเล่าเรื่องของจรัล มโนเพ็ชร ประกอบด้วยโครงสร้างทางความหมายที่บังคับต้องปรากฏ 3 ส่วนคือ การนำเสนอเหตุการณ์ย่อ และจุดดึงดูดใจ และโครงสร้างทางไวยากรณ์ที่บังคับต้องปรากฏ 4 ส่วน ได้แก่ ชื่อเรื่อง จาก หน้าตอนต้น และตอนต้น หนึ่ง ไม่พบส่วนของการปิดเรื่องจากการศึกษาโครงสร้างทางไวยากรณ์ในบทเพลงเล่าเรื่องของจรัล มโนเพ็ชร กลวิธีการเชื่อมโยงความในบทเพลงเล่าเรื่องของจรัล มโนเพ็ชร ประกอบด้วย 8 ประเด็นหลัก คือ การเชื่อมโยงความ โดยส่วนประกอบที่แสดงแก่นของเรื่อง การเชื่อมโยงความด้านโครงสร้างของสัมพันธสาร การเชื่อมโยงความโดยการอ้างถึงตัวแสดงการเชื่อมโยงความประเภทอ้างอิงเชิงบังคับ การเชื่อมโยงความโดยการแทนที่การเชื่อมโยงความโดยการละข้อความ การเชื่อมโยงความโดยการใช้อำนาจเชื่อม และการเชื่อมโยงความโดยการใช้อำนาจตัด

Abstract

The purpose of this study is to explore the discourse structure and cohesive devices in the narrative lyrics of Jaran Manopetch's songs. The song data used in this research include the lyrics of twenty-eight narrative songs composed and arranged by Jaran Manopetch. Moreover, the song data are divided into two groups according to terminology and pronunciation of Jaran Manopetch: five standard Thai songs and twenty-three northern Thai songs were studied. The lyric's discourse structure and cohesive devices were analyzed semantically and syntactically according to theoretical frameworks of Robert E. Longacre on the grammar of discourse and of M.A.K. Halliday and Ruqaiya Hasan on the cohesion in English

The findings of the study could be summarized as follows: the discourse structure of narrative lyrics of Jaran Manopetch constitutes three obligatory notional features: exposition, inciting moment, and climax, and four obligatory surface features: title, stage, prepeak episodes, and peak. In addition, the finis of surface structure is excluded.

The cohesive devices in the narrative lyrics of Jaran Manopetch include eight sections: the thematic elements identified by serial thematic verb construction, punctual and sequential indicators of events, the structural cohesion: cycles, the participant cohesion composed of two sections: introduction and maintenance of participants, the demonstrative reference, the substitution, the ellipsis, the conjunctive elements, and the lexical cohesion. Likewise, the demonstrative reference and the ellipsis take on two cohesive directions: presupposed and presupposing way, whereas the substitution functions solely as a presupposed item.

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงลักษณะโครงสร้างบทสนทนาทางโทรศัพท์ของศูนย์บริการการไฟฟ้านครหลวงและเพื่อศึกษาว่าผู้พูดในการสนทนานั้นใช้กลวิธีการสื่อสารอย่างไรระหว่างเจ้าหน้าที่และลูกค้า

ผลการศึกษานี้พบว่าลักษณะ โครงสร้างทั่วไปมีองค์ประกอบหลักที่ปรากฏในบทสนทนาที่สำคัญ 5 ส่วน ได้แก่ การกล่าวเปิดการสนทนา การแจ้งวัตถุประสงค์ เนื้อเรื่อง การกล่าวก่อนอำลา และการกล่าวอำลา

นอกจากนี้ การศึกษานี้ยังแสดงถึงกลวิธีในการถามโดยตรงจากฝ่ายเจ้าหน้าที่บริการถึงผลที่ได้ออกไปนี้ตามลำดับการปรากฏคือ การถามคำถามแบบขึ้นนำ 34 % รองลงมาได้แก่ การติดตามด้วยคำถามต่อเนื่อง 31.2% การซ้ำคำถาม 20.3% และการสมมุติเหตุการณ์ในการถาม 14.5% สำหรับกลวิธีในการถามโดยตรงของฝ่ายลูกค้านั้นมีหลายลักษณะกลวิธีโดยแสดงความถี่ตามลักษณะการปรากฏในการสนทนาระหว่างกันพบว่าลักษณะที่ปรากฏมากที่สุด คือการติดตามด้วยคำถามต่อเนื่อง 29.7% การถามคำถามแบบขึ้นนำ 29.3% การสมมุติเหตุการณ์ในการถาม 20.7% และการซ้ำคำถาม 20.3%

สำหรับกลวิธีในการตอบคำถามโดยตรงนั้นที่เจ้าหน้าที่บริการนิยมมากที่สุดคือ การกล่าวยืนยัน 31.9% รองลงมาคือการกล่าวขึ้นนำ 27.0% การกล่าวแสดงออก 15.8% การนั่งเฝ้ายามด้วยการกล่าวยืนยัน 14.9% และการกล่าวผูกพัน 10.4% ทางฝ่ายลูกค้าใช้กลวิธีที่ปรากฏมากที่สุดได้แก่ การกล่าวแสดงออก 28.5% รองลงมา การกล่าวยืนยัน 25.8% การกล่าวขึ้นนำ 21.5% การนั่งเฝ้ายามด้วยการกล่าวยืนยัน 16.0% และที่ปรากฏน้อยที่สุดคือ การกล่าวผูกพัน 8.2%

Abstract

This descriptive study analyzed the structure of telephone conversations at the Metropolitan Electricity Authority Call Center and investigated the strategies used by agent and customer.

This study found that the structure of conversations at the MEA is composed of 5 elements: an opening stage, aim announcement, body of conversation, pre-closing and closing stage. The general characteristic of conversations between the agent and customer occur in a rather stereotyped pattern, this includes a limited greeting or introduction in the conversation. The task of initiating the starters generally falls to the agent. The language used for introduction in on MEA telephone conversation differs from a casual telephone conversation with agents informing callers of their name and/ or offering a greeting.

The closing of the telephone calls reveal a dominant use of thanking and leave-taking. This type of thanking and leave-taking differs from casual leave-taking. The findings also showed the strategy of direct asking used by the agent ranging from high to low frequency, are Conductive questions 34%, Follow up questions 31.2%, Repetition questions 20.3% and Hypothetical questions 14.5%. The direct asking strategy used by customers occurred as follows: Follow up questions 29.7%, Conductive questions 29.3%, Hypothetical questions 20.7% and repetition questions 20.3%.

The direct answering strategy was rated from high to low depending on the agent's usage: Representative 31.9%, Directive 27.0%, Expressive 15.8%, Pause+Representative 14.9% and Commissive 10.4%. The customer direct answering strategy occurred to the following percentages: Expressive 28.5%, Representative 25.8%, Directive 21.5%, Pause+Representative 16.0% and Commissive 8.2%.

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา
แขนงวิชาวัฒนธรรมการดนตรี
Abstract of Master's Thesis in Cultural Studies
Major: Ethnomusicology

หัวข้อวิทยานิพนธ์

THESIS TITLE

ชื่อผู้เขียน

AUTHOR

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

CHAIRPERSON OF THE

SUPERVISORY COMMITTEE

ผู้แต่ง : คนตรีพิธีกรรมงานศพบ้านป่าแดง จังหวัดเพชรบูรณ์

TUBKENG: MUSIC IN FUNERAL

AT BAN PA-DAENG PETCHABOON PROVINCE

ประทีป นกปี

PRATEEP NAKPEE

วชิราภรณ์ วรรณดี, อ.บ., อ.ม.

WACHIRAPORN WANDI, B.A., M.A.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของคนตรีตู่เบ่ง เพื่อศึกษาลักษณะทางดนตรีของคนตรีตู่เบ่ง และเพื่อศึกษาสถานภาพและบทบาทของคนตรีตู่เบ่งในสังคมไทย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาทางมานุษยวิทยาการดนตรี ใช้ระเบียบวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการรวบรวมข้อมูลภาคสนามเป็นหลัก ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลจากการสัมภาษณ์และสังเกต รวมทั้งการศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง การวิจัยครั้งนี้ดำเนินงานตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2542 ถึงเดือนพฤษภาคม 2543 แล้วจึงนำผลการศึกษาที่ได้มาเขียนพรรณนาวิเคราะห์ไว้ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผลการวิจัยพบว่า คนตรีตู่เบ่งมีการบรรเลงขึ้นในหมู่บ้านป่าแดงไม่ต่ำกว่า 100 ปี โดยการตั้งข้อสังเกตว่าคนตรีตู่เบ่งได้รับอิทธิพลของการเปลี่ยนแปลงถ่ายทอดทางวัฒนธรรมของพื้นที่ในบริเวณใกล้เคียง เช่น จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดสุโขทัย และจังหวัดอุตรดิตถ์ ที่มีดนตรีที่ใช้ในขบวนแห่ที่เป็นมวงคลและงานศพซึ่งมีรูปแบบเดียวกัน

ลักษณะทางดนตรีตู่เบ่ง พบว่าตู่เบ่งเป็นวงดนตรีที่ประกอบด้วยเครื่องดนตรีประเภทเป่า กลอง และฆ้อง เป็นวงดนตรีที่ใช้บรรเลงในพิธีกรรมงานศพ ซึ่งสันนิษฐานว่าได้รับอิทธิพลจากศาสนาพุทธ พราหมณ์

และความเชื่อเรื่องผีคนตรีตู่เบ่งเป็นเครื่องบอกกิจกรรมในพิธีกรรมด้วย เครื่องดนตรีตู่เบ่งจะสร้างขึ้นมาจากฝีมือของนักดนตรีตู่เบ่งที่ได้รับการถ่ายทอดและสั่งสมประสบการณ์มาจากบรรพบุรุษซึ่งจะมีลักษณะง่ายๆ ไม่พิถีพิถัน

รูปแบบทางดนตรีพบว่า เป่าแต่เป็นเครื่องดนตรีหลักที่ใช้บรรเลงทำนองเพลง และเป่าแต่จะต้องบรรเลงทำนองเพลงให้สัมพันธ์กับกระสวนจังหวะกลองเดินและกลองออก ส่วนกระสวนจังหวะของกลองเดินและกลองออก อาจจะมีลักษณะเฉพาะของแต่ละเพลง ลักษณะของทำนองเพลงพบว่าเป็นเพลงที่มีลักษณะเรียบง่ายไม่ซับซ้อน เป็นเพลงท่อนเดียว บรรเลงซ้ำไปเรื่อยๆ แต่ในแต่ละท่อนผู้เป่าจะคิดค้นทำนองออกไประดับเสียงที่ใช้เป็นบันไดเสียงเรขาคณิต ช่วงเสียงแคบและต่ำ ซึ่งพบว่าการใช้เสียงต่ำมักจะเป็นประเภทเพลงในพิธีกรรม

สถานภาพและบทบาทของคนตรีตู่เบ่ง บ้านป่าแดงพบว่า เป็นวงดนตรีที่รับใช้สังคมมาโดยตลอด ถึงแม้ในปัจจุบันจะลดน้อยลงไปเพราะอิทธิพลของวัฒนธรรมดนตรีประเภทอื่นที่เข้ามาแทรกแซงบ้าง แต่คนตรีตู่เบ่งก็ยังคงเป็นสัญลักษณ์ของชาวบ้านป่าแดง ที่เวลาในงานศพคนตรีตู่เบ่งก็จะต้องถูกเรียกไปบรรเลงเสมอ

Abstract

The purpose of this research was to study on the history of Tubkeng music, its characteristics, roles and status in Thai society. This research was an ethnomusicological description in which a qualitative study was utilized by gathering the data by means of a major field approach. This included data from interviewing and observing as well as data from related literature. The research was conducted from June 1999 to May 2000. The full results and analysis of this research are described in this thesis. The results of this study found that Tubkeng music had been played on Ban Pa-daeng for 100 years. Tubkeng music has been exchanged and relayed in culture in the vicinity of Phitsanulok, Sukhothai, and Uttaradit provinces where people have the music used in the same ceremonies, funerals and auspicious events. In terms of musical features of Tubkeng, it was found that it is a music band consisting of the pee-taa, klongs, and gongs, and it is only played in funeral. It can be assumed that Tubkeng was influenced by Buddhism, Brahmanism and the beliefs in spirits. It is also indicated in the activities of rituals. Tubkeng musical instruments are developed by the craftsmanship of Tubkeng musicians themselves who were transferred and collected their experience from their ancestors. It has had simple, not meticulous characteristics. In terms of musical features, it was found that pee-taa (oboe) is a major piece using melody line and will always be played with a harmonious rhythmic pattern. "Klongs'Durn" and "Klongs-oak" are characteristics of each song. In the characteristics of melody, it was found that they are simple, and not complicated. It is played continuously by using a single song. But in each time the musician may create a new melody. The sound level used is a D minor scale for every performance. Besides, the interval of sound is narrow and low. It was found out that the use of a low sound interval is usual in a performance in rituals. For the roles and status of Tubkeng music at Ban Pa-daeng, it was found that it has been a music band that always serves the community. Nowadays, though, it reduces its roles because of a certain type of musical influence that sometimes interferes with Tubkeng music. But it is still a symbol of Ban Pa-daeng villagers. And every time there is a funeral, Tubkeng music is almost always called for, for a performance.

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา
แขนงวิชาพิพิธภัณฑ์ศึกษา
Abstract of Master's Thesis in Cultural Studies
Major: Museum Studies

หัวข้อวิทยานิพนธ์
THESIS TITLE
ชื่อผู้เขียน
AUTHOR
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
CHAIRPERSON OF THE
SUPERVISORY COMMITTEE

นิทรรศการในสยาม ระหว่าง พ.ศ. 2425-2475
EXHIBITIONS IN SIAM DURING 1882-1932
ธวัชชัย องค์กรวิฑูรย์
THAWATCHAI ONGWUTHIVAGE
พรทิพย์ อูศุภรัตน์, ศศ.บ., ศศ.ม.
PORNTIP USUPARAT, B.A., M.A.

บทคัดย่อ

จากการศึกษาพบว่า นิทรรศการ คือ กิจกรรมใหม่ที่
ชนชั้นสูงในสยามได้รับมาจากตะวันตก เพื่อใช้เป็นเครื่องมือ
สื่อสารไปยังคนกลุ่มต่างๆ ได้ในจำนวนมาก ภาครัฐในยุคนั้น
มักใช้นิทรรศการเพื่อเป้าหมายทางเศรษฐกิจโดยสร้างเนื้อหา
ของงานเพื่อโน้มน้าวใจ และพระราชอำนาจให้กลุ่มเป้าหมายคล้อย
ตามนโยบายของรัฐ รวมทั้งประชาสัมพันธ์ผลงานของรัฐด้วย
แต่ขณะเดียวกัน บางครั้งกลับมีเป้าหมายทางการเมืองแบบแฝง
อยู่ด้วย โดยเนื้อหาของนิทรรศการแต่ละครั้ง จะขึ้นอยู่กับ
บริบททางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมในขณะนั้น

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการจัดงานแทบทุกครั้ง ภาครัฐ
จะแสดงให้เห็นว่ามีได้มั่งคั่งต้องการกลุ่มผู้ชมกลุ่มใดเฉพาะ
เจาะจงเป็นพิเศษ แต่ทว่าในทางปฏิบัติจริงแล้ว ผู้จัดงานกลับ
ให้ความสำคัญต่อกับกลุ่มชนชั้นสูง ผู้ดี และชาวต่างประเทศเป็น
หลัก โดยเพิกเฉยต่อกลุ่มราษฎรทั่วไป พร้อมทั้งมีการสร้าง
เสริมกิจกรรมของชนชั้นสูง เข้ามาผนวกไว้ในงาน โดยไม่ใช้
เป้าหมายหลักของงานแต่อย่างใด ฉะนั้น นิทรรศการในยุคนั้น
จึงกลายเป็นแหล่งบันเทิงของชนชั้นสูงไปโดยปริยาย

Abstract

The launching of exhibitions in Siam was first
organized under Western influence in the late 19th century
during the reign of King Chulalongkorn. The exhibitions
showed generally products and natural resources of the
country, and various entertainments were included. The Siam
government set up many exhibitions at various times and on
various topics.

Objectives of the research are to study the function,
purpose and concept of exhibitions launched by the Siam
government from 1882-1932, the absolute monarchy period,
and to study the role of the government in providing these
shows to Siam society.

The study found that the exhibitions were used as a
channel of public communication with various groups of
people. It was fashionable activity in Siam's high society
influenced by the West. The exhibitions were held with the
purpose of convincing people of state policy and they also
functioned to promote government agenda. The concept of the
shows also often provided hidden political meaning, each
depending on the political situation and the economic and
social environment at the time.

In fact, the arrangement of exhibitions offered the
enjoyment of privileges and contact with foreigners. Various
activities were held especially for the high society but ordinary
people were ignored, although the government always declared
that the exhibition favored all people and that it did not give
priority to pleasing any particular group. The exhibitions,
therefore, were in reality an entertainment place for the Thai
elite.

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา
แขนงวิชาวัฒนธรรมสาธารณสุข
Abstract of Master's Thesis in Cultural Studies
Major: Cultural Studies of Health

หัวข้อวิทยานิพนธ์
THESIS TITLE

ชื่อผู้เขียน

AUTHOR

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

CHAIRPERSON OF THE

SUPERVISORY COMMITTEE

ชาดองเหล้าในมิติทางการแพทย์และทางสังคมวัฒนธรรม
TRADITIONAL THAI ALCOHOLIC EXTRACTS IN
MEDICAL AND SOCIO-CULTURAL PERSPECTIVES

อมรา บาลยอ

AMARA BALYORE

เสาวภา พรศิริพงษ์, ศศ.บ., สม.ม.

SAOWAPA PORNSIRIPONGSE, B.A., M.A.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา พฤติกรรมการบริโภคชาดองเหล้า สถานภาพและ บทบาทของชาดองเหล้าในทางการแพทย์และสังคม วัฒนธรรม รวมถึงปัจจัยที่มีผลต่อสถานภาพและ บทบาทของชาดองเหล้า เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดย การสัมภาษณ์ระดับลึก การสังเกต และการสังเกตแบบ มีส่วนร่วม กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริโภคชาดองเหล้าที่อยู่ใน เขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ผู้บริโภคที่ทำ ชาดองเหล้ากินเอง จำนวน 7 คน ผู้บริโภคชาดองเหล้า แผนโบราณบรรจุเสร็จ จำนวน 10 คน และผู้บริโภค จากร้านสาลาชาดอง จำนวน 49 คน ระยะเวลาศึกษา 1 ปี 10 เดือน (มกราคม 2545 - พฤศจิกายน 2546)

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการกินชาดองเหล้า ของผู้บริโภคมีความแตกต่างกัน คือ ในกลุ่มผู้บริโภค ที่ทำชาดองเหล้ากินเองและผู้บริโภคชาดองเหล้าแผน โบราณบรรจุเสร็จ มีพฤติกรรมการกินเป็นชา โดยกิน ครั้งละ 1-2 ช้อนโต๊ะ วันละครั้ง ก่อนอาหาร เข้า-เย็น หรือก่อนนอน ส่วนกลุ่มผู้บริโภคจากร้านสาลาชาดอง ส่วนใหญ่จะกินกินขนาดที่เป็นชา คือ มากกว่า 1 เป็ก (2 ช้อนโต๊ะ หรือ 30 ซี.ซี.) ขึ้นไป และกินร่วมกับ

กับแก้ม ที่เป็นผลไม้รสเปรี้ยวหรือผลไม้ดอง กับเกลือ สถานภาพและบทบาทของชาดองเหล้าในมิติทางการแพทย์นั้นยังมีการใช้ชาดองเหล้าเพื่อรักษาโรคหรือบำรุง สุขภาพ ในระบบการดูแลสุขภาพตนเองของประชาชน ในทางสังคม วัฒนธรรมชาดองเหล้ามีบทบาทเป็นสื่อ ในการสร้างความสัมพันธ์ของคนในสังคม แสดง สถานะของผู้บริโภค การสร้างเสริมสถาน ภาพทางจิตใจ และบทบาทเป็นเครื่องดื่ม ในอดีตชาดองเหล้ามี สถานภาพเป็นยา แต่ปัจจุบันนอกจากมีสถานภาพ เป็นยาแล้ว ยังมีบทบาทในทางสังคมมากขึ้น ปัจจัยที่ มีผลต่อการปรับเปลี่ยนสถานภาพและบทบาทของชา ดองเหล้า ได้แก่ อิทธิพลของการแพทย์แผนปัจจุบัน องค์ความรู้ของชาดองเหล้า ผู้บริโภคและเครือข่ายทาง สังคม รูปแบบการผลิตและจัดจำหน่าย และนโยบาย การส่งเสริมสมุนไพรของภาครัฐ สำหรับแนวทางใน การพัฒนาชาดองเหล้านั้น รัฐบาลควรที่จะทำให้ชาดอง เหล้าเป็นสิ่งที่ถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อที่จะควบคุม คุณภาพและจะเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการพึ่งพาด้ว เองด้านการรักษา และส่งเสริมสุขภาพของประชาชนได้

Abstract

The objectives of this research are to study the use of alcoholic extracts, status and role of alcoholic extracts in medical and socio-cultural perspectives and factors influencing those statuses and roles. The methodologies of qualitative research for data collection required interviews, in-depth interviews, observation and participant observation. The researched samples were divided into three groups of alcoholic extracts use in Bangkok which were consumers of 7 self made extracts, 10 consumers of ready-packed traditional alcoholic extracts, 49 consumers of Salayadong alcoholic extracts. The duration of the study was one year and ten months, starting from January 2002 to November 2003.

The study found that three groups of alcoholic extract consumers have different extract consumption behavior. Both alcoholic extract and traditional medicine consumers take the same dose of alcoholic extracts for both medicinal and health care purposes. Being taken as medicine, 1 to 2 tablespoons of alcoholic extracts (15-30 cc.), at 1 to 2 times daily are taken while almost all of the consumers of the Salayadong extracts take alcoholic extracts as a drink with sour fruit or pickled fruit as an hors d'oeuvres, taking from 30 cc's to 375 cc's of alcoholic extracts, 2 to 3 times a week. From the medical perspective, the status and role of the extracts still functioned in the popular sector medical system as medicine and elixir. From the socio-cultural perspective, alcoholic extracts are drinks that indicated the consumers' status, created relationship and self confidence. The factors influencing the changing status and role of alcoholic extracts are western medicine, alcoholic extract knowledge, consumers and their networks, forms of alcoholic extract products and distribution, herbal and Thai traditional medicine promotion policy of the government and the spreading knowledge of alcoholic extracts among the people.

The research suggested that as alcoholic extracts are a part of the Thai health care tradition that have functioned in the popular medical system for a long time, the government should accept and make it legal so that they can control its quality, making it an alternative form of medicine for the people.

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา
วิชาเอกการแปล

Abstract of Master's Thesis
in Language and Culture for Communication and Development

Major: Translation

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมเยาวชนแปลเรื่อง “คุณพ่อขาขาว”
สำนวนของ “สังวรณ์ ไกรฤกษ์” กับสำนวนของ “แก้วคำทิพย์ ไชย”
จากเรื่อง “Daddy-Long-Legs” ของจิน เว็บสเตอร์

THESIS TITLE

A COMPARATIVE STUDY OF TWO THAI TRANSLATIONS
OF JEAN WEBSTER'S "DADDY-LONG-LEGS"

ชื่อผู้เขียน

BY SUNGWORN KRAIRUEK AND BY KAEWKUMTIP CHAI
สุภาพร กษารัตน์

AUTHOR

SUPAPORN KACHARAT

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

สุขุมวดี จำหิรัญ, M.A.

CHAIRPERSON OF THE

SUKHUMA-VADEE KHAMHIRAN, M.A.

SUPERVISORY COMMITTEE

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นการศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรม
เยาวชนแปลเรื่อง “คุณพ่อขาขาว” สำนวนของ “สังวรณ์ ไกร
ฤกษ์” กับสำนวนของ “แก้วคำทิพย์ ไชย” จากเรื่อง “Daddy-
Long-Legs” ของจิน เว็บสเตอร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ
วิเคราะห์และศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการถ่ายทอดความหมาย
และกลวิธีการแปลของผู้แปลทั้งสองท่าน ผลการศึกษามีดังนี้

ในด้านรูปแบบการถ่ายทอดความหมายพบว่า ผู้แปล
ทั้งสองท่านพยายามที่จะปรับรูปแบบการถ่ายทอดความหมาย
เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจมากขึ้นโดยใช้กลวิธี 1) การจัดย่อ
หน้าใหม่ 2) การเติมคำอธิบายในวงเล็บหลังคำหรือประโยค และ
3) การใช้เครื่องหมายวรรคตอนที่เหมาะสมในภาษาไทย นอกจากนี้
“แก้วคำทิพย์ ไชย” ยังใช้การเติมคำอธิบายโดยใช้เชิงอรรถ
เพิ่มเติมอีกด้วย

ในการ์ดการถ่ายทอดความหมายระดับคำและสำนวน
พบว่าผู้แปลทั้งสองท่านใช้กลวิธี 1) การทับศัพท์ 2) การแปล
แบบตรงตัว 3) การแปลแบบตีความ และ 4) การแปลแบบ
เทียบเคียงสำนวนไทย ในระดับประโยคพบว่าผู้แปลทั้งสองท่าน
ใช้กลวิธี 1) การปรับประโยคกรรมวาจก และ 2) การปรับ
ประโยคปฏิเสธ

ในด้านกลวิธีการแปล พบว่าผู้แปลทั้งสองท่านใช้กลวิธี
1) การลดความ 2) การรวมความ และ 3) การสลับความ แต่
กลวิธีการเพิ่มความพบมากในบทแปลของ “สังวรณ์ ไกรฤกษ์”
ขณะที่แทบจะไม่ปรากฏในบทแปลของ “แก้วคำทิพย์ ไชย” นอก
จากนี้ จากการสำรวจความนิยมของผู้อ่าน พบว่าผู้อ่านนิยมชม
ชอบ “คุณพ่อขาขาว” สำนวนแปล “แก้วคำทิพย์ ไชย” มากกว่า
สำนวนแปล “สังวรณ์ ไกรฤกษ์” คิดเป็นอัตราส่วนร้อยละ 62:38

Abstract

This thesis is a comparative study of two Thai
translations of Jean Webster's "Daddy-Long-Legs" by
Sungworn Krairuek and by Kaewkumthip Chai. The objectives
of the study are to analyze and to compare the two styles of
translation as well as the translators' techniques. The results
of the study are as follows:

In terms of stylistic comparison, both tried to adjust
the original paragraph structure in order to make it clearer for
the Thai readers. The adjustment included insertion of additional
explanations in parentheses and the use of punctuation marks
used in the Thai writing system only. Moreover, Kaewkumthip
used footnotes. As for vocabulary and idiomatic expressions,
both translators used transliteration, direct translation, free
translation and literal translation. At the sentence level, both
translators used modification of the passive voice and
modification of the negative form using syntactic variations to
achieve specific meanings.

With regards to translation techniques, both translators
used omission of details, shortened sentences and rearranged
word order. Moreover, Sungworn frequently used additional
details in her version.

According to the survey of readers' satisfaction, the
researcher found that the readers prefer the version of
Kaewkumthip Chai to that of Sungworn Krairuek with the
ratio of 62%; 38%.

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา
วิชาเอกภาษาเพื่อการสื่อสาร

Abstract of Master's Thesis
in Language and Culture for Communication and Development

Major: Language for Communication

หัวข้อวิทยานิพนธ์

THESIS TITLE

ชื่อผู้เขียน

AUTHOR

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

CHAIRPERSON OF THE

SUPERVISORY COMMITTEE

การวิเคราะห์เนื้อหาและกลวิธีการใช้ภาษาในการแสดงตลกอีสาน

ANALYSIS OF CONTENT AND LANGUAGE IN ISAN

COMEDY SHOWS

ศุษฎี กองสมบัติ

DUSADEE KONGSOMBUT

โสภณา ศรีจำปา, Ph.D.

SOPHANA SRICHAMPA, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาของการแสดงตลกอีสาน และเพื่อวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาในการแสดงตลกอีสาน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอข้อมูลแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) ประชากรที่ศึกษา คือ วิถีชีวิตตลกอีสานของคณะเสียงอีสานและคณะเพชรพิณทอง ที่ออกวางจำหน่ายในปี พ.ศ. 2545 จำนวนคณะละ 6 ชุด

ผลการศึกษา พบว่า โครงสร้างของเนื้อหาที่ทั้ง 2 คณะใช้ มี 3 รูปแบบ คือ การแสดงแบบเปิดหรือแบบไม่มีแกนเรื่อง การแสดงแบบมีแกนเรื่อง และการแสดงแบบผสม ส่วนเนื้อหาการแสดง มี 25 ประเภท เช่น เพศ เงินทอง การดัดแปลงเนื้อเพลง เป็นต้น เนื้อหาต่างสะท้อนถึงเรื่องต่าง ๆ 4 เรื่อง คือ 1. นิยาย พุทธกรรม/อารมณ์ของคน/สังขารของชีวิต 2. วัฒนธรรม 3. สถานะของผู้แสดง 4. การล้อเลียนสื่อ เมื่อนำกรอบแนวคิดเรื่องตรรกะของตลกมาเทียบเคียง พบว่าเนื้อหาแต่ละประเภทสอดคล้องกับตรรกะของตลก คือ เป็นการเล่นตลกกับเรื่องในชีวิตประจำวัน การเล่นตลกกับอารมณ์ความรู้สึก และการเล่นตลกกับกลไกชีวิต

เมื่อเปรียบเทียบเนื้อหาของทั้งสองคณะ พบว่ามีทั้งความคล้ายคลึงและความแตกต่าง ส่วนที่คล้ายคลึงกันคือ การแสดงเรื่องเพศและเรื่องเงินทองของทั้งสองคณะ อยู่ในอันดับใกล้เคียงกัน สะท้อนให้เห็นว่าไม่ว่าจะเป็นยุคสมัยใดที่ตลกโด่งดัง เรื่องเพศและเรื่องเงินทองก็ยังคงเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตของผู้คนและเป็นเรื่องที่ต้องพบเจออย่างมีอาภัพหลีกเลี่ยงได้ แม้ว่าเรื่องเพศจะเป็นเรื่องต้องห้ามสำหรับสังคมไทยก็ตาม แต่ผู้แสดงตลก ก็สามารถนำมาเล่นได้ทุกยุคทุกสมัย ทำให้ทั้งผู้แสดงและผู้ชมได้ปลดปล่อยและระบายความเก็บกดในเรื่องดังกล่าวได้ในด้านภาพสะท้อนของเนื้อหา จะเห็นได้ว่า ทั้งสองคณะต่างมุ่งสะท้อนให้เห็นภาพด้านวัฒนธรรมในการแสดงทุกชุด เป็นการ

ปลูกฝังให้คนรุ่นหลังได้รับรู้เรื่องราวดังกล่าวได้เป็นอย่างดี ส่วนเนื้อหาที่แตกต่างกัน คือ ส่วนใหญ่คณะเสียงอีสานจะแสดงเรื่องง่าย ๆ ที่ใกล้ตัวและไม่มีสาระนัก เช่น เรื่องคำตัว สถานที่แสดง และเรื่องส่วนตัว โดยผู้แสดงหยิบยกเอาผู้แสดงในคณะที่ผู้ชมรู้จักกันมาเล่น ทำให้ผู้ชมเกิดความเข้าใจร่วมกับผู้แสดงได้ง่าย แสดงถึงการเลือกมุขตลกให้เข้ากับภูมิหลังของกลุ่มผู้ชมที่เป็นคนทั่วไป และอยู่ในเพศและวัยที่ต่างกันออกไป แม้ว่าคณะเพชรพิณทองจะเลือกมุขตลกได้สอดคล้องกับภูมิหลังผู้ชมเช่นเดียวกัน หากแต่เนื้อหาของบางเรื่อง เช่น การบวชฯ และวัฒนธรรมการบริโภคอาหาร ก็ดูจะเข้าใจได้ยากสำหรับกลุ่มคนที่ไม่มีกรอบประสบการณ์ร่วม เช่น เด็กหรือคนภาคอื่น เป็นต้น

ด้านกลวิธีการใช้ภาษา พบว่าแบ่งได้ 9 ประเภท เช่น การใช้คำภาษาต่างประเทศ การเล่นคำ คำหยาบ และอุปมาโวหาร เป็นต้น เมื่อเปรียบเทียบระหว่างสองคณะ พบว่าส่วนที่คล้ายคลึง คือ ต่างก็ใช้คำภาษาต่างประเทศ (คำทับศัพท์) และคำหยาบในการแสดงทุกชุด ด้านที่แตกต่าง คือ คณะเพชรพิณทองใช้ภาษาต่างประเทศ (กลุ่มคำและประโยค) มากกว่าเสียงอีสาน ในประเด็นนี้อาจมีนัยสำคัญที่ว่า ผู้แสดงต้องการแสดงถึงภูมิปัญญาของตลกอีสาน และสื่อถึงภาพลักษณ์ของวงที่มีความทันสมัย

สำหรับข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในอนาคต ผู้วิจัยเห็นว่า ควรมีการศึกษาเนื้อหาในเชิงปริมาณ (Quantitative content) ด้วย เพื่อทราบถึงความถี่ของเนื้อหา ซึ่งสามารถสะท้อนถึงสภาพสังคมในขณะนั้นได้ นอกจากนี้ ควรมีการศึกษารายละเอียดการใช้ภาษาถิ่นอื่น ๆ เช่น ภาษาถิ่นเหนือ และภาษาถิ่นใต้ เป็นต้น เพื่อทราบเนื้อหา ตลอดจนกลวิธีการใช้ภาษาในการแสดงตลกในภาษาถิ่นนั้น ๆ นอกจากนี้ ควรมีการศึกษาร่วมกันเปรียบเทียบเนื้อหาและภาษาระหว่างตลกคาเฟ่กับตลกในวงดนตรีลูกทุ่ง ว่าเหมือนหรือต่างกันอย่างไร

Abstract

This study aimed to analyze humor and language in Isan comedy by using content analysis. 12 VCDs sold in the year 2002, 6 VCDs by the Sieng-Isan music band and 6 VCDs by the Phetphinthong music band were studied.

There were 3 patterns of content structure that both bands used: improvisation, single theme content, and mixed content. Moreover, the content could be divided into 25 domains such as sex, money, song modification, and so on. The contents reflected 4 sides which were: 1) habit, behavior, mood and truth of life; 2) culture; 3) comedians' status and 4) media mocking. The content coincided with 3 groups of humorous logic-playing jokes with people's daily life, playing jokes with people's mood, and playing jokes with life mechanism.

When comparing the contents of the two bands, they were both similar and different. The similarities were to do with the two bands alteration of song lyrics occurred at the same level (third level) and the sex and money content occurred at nearly the same level. This reflected that no matter what era the bands were famous in, the sex and money content were still in people's way of life and were just facts people had to face unavoidably. In the content reflection aspect, both bands aimed to reflect culture of Isan and Thailand in their 6 VCDs. This could greatly foster the next generation's acknowledgement of their cultures. The differences were that Sieng-Isan mostly presented easily understood content that was suited for its audiences' backgrounds. Though Phetphinthong also presented content that was suited for its audience, some content such as ordination/monk/temple and consumer culture content seemed to be difficult for some audiences to understand, such as children and people who were not Isan or did not have the same frame of experiences.

In the aspect of language mechanisms, there were 9 categories such as using foreign languages, puns, vulgar language, figures of speech, and so on. When comparing the two bands, the similarities were that they used foreign language (English transliteration) and vulgar language in all VCDs. The difference was that Phetphinthong mostly used foreign language in the form of word groups and sentences more than Sieng-Isan. The use of long sentences of foreign language without some audiences understanding what was being said might signify that the comedians would like to show their wisdom and a modern image of their bands.

For further study, the researcher recommends that other researchers also study qualitative content reflecting contemporary society and determine the frequency of that content. Also, other local languages of comedy shows, such as Northern and Southern, should be studied so that the readers will know what the content and language use are. Moreover, other researchers should compare content and language use between humorists performing in cafés and in music bands to study their similarities and differences.

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพัฒนาชนบทศึกษา
Abstracts of Master's Theses in Rural Development Studies

หัวข้อวิทยานิพนธ์

THESIS TITLE

ชื่อผู้เขียน

AUTHOR

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

CHAIRPERSON OF THE

SUPERVISORY COMMITTEE

ความปลอดภัยของชุมชนท้ายเขื่อน: ศึกษากรณีชุมชนท้ายเขื่อนศรีนครินทร์
บ้านแก่งแคบ ตำบลท่ากระดาน อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

THE SAFETY OF A DOWNSTREAM COMMUNITY: A CASE STUDY
OF BAN GANG KHAEP, A COMMUNITY DOWNSTREAM OF
SRINAGARIND DAM, THA KRADAN SUBDISTRICT, SRI SAWAT
DISTRICT, KANCANABURI PROVINCE

สมใจ อรุณชาติตระกูล

SOMJAI ARUNCHARTRAKOOL

เยี่ยม ทองดี, ศศ.ม.

IAM THONGDEE, M.A.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสถานการณ์การดำเนินงานขององค์กรต่างๆที่เกี่ยวข้องในการเตรียมพร้อมเพื่อรับเหตุฉุกเฉินอันเนื่องมาจากเขื่อน ศึกษาถึงการตอบสนองของชุมชนท้ายเขื่อนศรีนครินทร์ บ้านแก่งแคบ ต. ท่ากระดาน อ. ศรีสวัสดิ์ จ. กาญจนบุรี ต่อปัญหาความปลอดภัยของเขื่อน และแสวงหาแนวทางในการพัฒนาการดำเนินการเตรียมพร้อมเพื่อรับเหตุฉุกเฉินอันเนื่องมาจากเขื่อน โดยในการดำเนินการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเอกสารและการวิจัยภาคสนามโดยใช้แบบสอบถาม วิธีสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า การดำเนินงานขององค์กรต่างๆในการเตรียมพร้อมเพื่อรับเหตุฉุกเฉินอันเนื่องมาจากเขื่อนยังมีค่อนข้างน้อย ส่วนการตอบสนองของชุมชนบ้านแก่งแคบต่อปัญหาความปลอดภัยของเขื่อน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการรับรู้ข่าวสารน้อยมาก พวกเขามีความคิดเห็นว่าเขื่อนทุกเขื่อนมีความปลอดภัยเหมือนกันหมด และไม่มีความเสี่ยงจากการวิบัติ พวกเขารู้ว่าถ้าเขื่อนเกิดการวิบัติ จะเกิดอันตรายสูงมากและรู้ผลกระทบที่

อาจจะเกิดขึ้น แต่พวกเขาไม่มีความวิตกกังวลต่อความปลอดภัยของเขื่อน พวกเขาไม่เคยได้รับแนวทางในการปฏิบัติ และไม่รู้ว่าจะปฏิบัติได้อย่างไร ถ้าเกิดเหตุขึ้นพวกเขาไม่รู้ว่าจะหน่วยงานต่างๆ มีการวางแผนสำหรับการเตรียมพร้อมรับเหตุฉุกเฉินอันเนื่องมาจากเขื่อนหรือไม่ ส่วนหน่วยงานที่พวกเขาจะรับฟังคำสั่งในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉิน คือ กฟผ. และมีความคิดเห็นว่าการเตรียมความพร้อมเพื่อรับเหตุฉุกเฉินอันเนื่องมาจากเขื่อนนั้นเป็นเรื่องที่จำเป็น โดย กฟผ.ควรเป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องนี้

สำหรับข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเตรียมความพร้อมเพื่อรับเหตุฉุกเฉินอันเนื่องมาจากเขื่อน พบว่าองค์กรเจ้าของเขื่อนควรมีมาตรการหรือกิจกรรมในการปรับปรุงและนำแผนปฏิบัติการฉุกเฉินมาใช้ ควรมีการประสานงานระหว่างองค์กรต่างๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของประชาชนในพื้นที่ควรจัดทำแผนของตนเองและให้การสนับสนุนกิจกรรมต่างๆของ กฟผ. ส่วนชุมชนบ้านแก่งแคบควรจัดตั้งกลุ่มสำหรับทำงานตอบสนองต่อเหตุฉุกเฉินในชุมชน และปรับปรุงวิธีการสื่อสารในชุมชน

Abstract

The objectives of this research are to study the operational situation of relevant agencies in dam emergency preparedness, to study the response towards dam safety issues of a downstream community in Mue four, Ban Gang Khaep, Tha Kradan Subdistrict, Sri Sawat district, Kancanaburi province, and to find guidance for developing dam emergency preparedness for the optimal safety of the downstream community. It is a survey and qualitative research from documentary and field study. Questionnaires, indepth interview, and non-participant observation are used in the data collection.

In the study of operational situation in dam emergency preparedness, the result shows that there are minimal measures and activities in place for making people safe in case of dam emergency. As regards the community response towards dam safety issues, the result shows that most of the respondents in Ban Gang Khaep community possess little dam information. They think that all dams are safe and deny the risk associated with dam failure. They know that there is big danger in case of a Srinagarind dam failure and know what the consequence would be, but they are not worried about dam safety. They have never received any guidance on how to act in the case of a dam accident. They do not know how to act in case of dam emergency and do not know whether involved agencies have planned for dam emergency or not. The agency from which they will obtain instruction in case of a dam emergency is Electricity Generating Authority of Thailand (EGAT). They believe that there ought to be plan for dealing with a dam break and EGAT should be responsible for these plans.

For suggestions on developing dam emergency preparedness, the result shows that EGAT should prepare more measures and activities to maintain and implement the Emergency Action Plan and should establish coordination between the dam owner and the relevant agencies. The agencies related to public safety should have their own plans and support EGAT's activities. Ban Gang Khaep community should arrange and conduct its own community emergency response team, and improve the means of communication in the community.

หัวข้อวิทยานิพนธ์

THESIS TITLE

ชื่อผู้เขียน

AUTHOR

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

CHAIRPERSON OF THE

SUPERVISORY COMMITTEE

การได้รับสัญชาติไทยของชาวเขาเผ่าละหู่ในจังหวัดเชียงราย

THE THAI NATURALIZATION OF LAHU PEOPLE IN
CHIANG RAI PROVINCE

ชนินทร์ สวณภักดี

CHANINTHON SAWANAPHAKDI

ภัทธยา อิมเรวัต, Ph.D.

PATTIYA JIMREIVAT, Ph.D.

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาปรากฏการณ์ปัจจุบันเกี่ยวกับการได้รับสัญชาติไทยของชาวเขาทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ วิเคราะห์ผลและปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการนี้ โดยเลือกเฉพาะชาวเขาเผ่าละหู่ในจังหวัดเชียงรายและศึกษาการดำเนินงานของรัฐบาลไทยในการจัดการปัญหาเรื่องสัญชาติและสถานะบุคคลของชาวเขา

กระบวนการได้รับสัญชาติไทยของชาวละหู่แบ่งเป็นกระบวนการของชาวละหู่ดั้งเดิมและชาวละหู่อพยพเนื่องจากกฎหมายที่ใช้ในปัจจุบันถือเกณฑ์ด้านเวลาในการกำหนดสถานะบุคคลแก่ชาวเขาเป็นหลัก ขั้นตอนการขอสัญชาติไทยที่สำคัญประกอบด้วย การติดต่อกับผู้นำชุมชน การจัดเตรียมเอกสาร และการเสียค่าใช้จ่าย

ผลการศึกษาพบว่าปัญหาเกิดขึ้นมีทั้งจากชาวละหู่และจากทางราชการคือ ความไม่กระตือรือร้น ความไม่รู้กฎหมาย การสื่อสารผิดพลาด และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ส่วนผลที่เกิดขึ้นจากการได้รับสัญชาติไทยคือ ทำให้ชาวละหู่อยู่ภายใต้ความคุ้มครองของกฎหมายไทยและมีสิทธิในฐานะพลเมืองไทยแม้จะยังไม่สมบูรณ์นัก การจัดการเรื่องสถานะบุคคลของชาวละหู่ ควรพิจารณาเกณฑ์การตัดสินความเป็นชาวเขาดั้งเดิม เงื่อนไขด้านเวลา กฎหมายที่ใช้บังคับ และการปรับปรุงความเข้าใจในสิทธิหน้าที่พลเมืองของชาวละหู่ ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปัญหของรัฐคือ การปรับปรุงสิทธิตามรัฐธรรมนูญของพลเมืองไทย คนต่างด้าวและคนไร้สัญชาติ การปรับปรุงกฎหมาย การสังเคราะห์นโยบายเพื่อให้เกิดการจูงแรงที่เป็นธรรม และการปรับเปลี่ยนทัศนคติของเจ้าหน้าที่รัฐในการดำเนินงานร่วมกับชาวเขา

Abstract

The objective is to study the current phenomenon about the Thai naturalization of Lahu people, both formally and informally, including the analysis of results and problems in the procedure, and the government's management of nationality problems and status categorization.

The current laws define Lahus as residents or immigrants respectively depending on the time at which they immigrated. The procedure for being naturalized consists of: contacting the community leader, preparing documents, and outlaying expenses. Problems occurring in the procedure from both Lahu and official sides are: lack of enthusiasm, lack of legal knowledge, expense, and mistakes in communication. After receiving Thai nationality, the Lahu are under protection of Thai laws, but they are not given full Thai citizenship.

The solutions for categorizing Lahu status are: re-considering the standard of Lahu residential qualifications and timing conditions governing residential and immigrant status, and improving knowledge of citizen rights for Lahu people. Recommendations concerning naturalization are: giving full Thai citizenship to successful Lahu applicants and improving the rights of resident alien, and stateless people, improving the related laws and policies, and finally, improving local officers' attitudes toward the hill tribes.